

**UCHWAŁA NR XXXIX/302/2022
RADY POWIATU RACIBORSKIEGO**

z dnia 29 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia informacji o stanie bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu Raciborskiego za
2021 rok**

Na podstawie art. 4 ust.1 pkt 15 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2022 poz. 528 z późn. zm.) w związku z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1940 z późn. zm.) oraz art. 12 a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 195) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1882 z późn. zm.)

**RADA POWIATU RACIBORSKIEGO
uchwała, co następuje:**

§ 1. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniami przedłożonymi przez szefów powiatowych służb, inspekcji i straży przyjmuje się informację o stanie bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu Raciborskiego za 2021 rok stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Radca Prawny

Lidia Chrzan

Przewodniczący Rady

Adam Wajda

UZASADNIENIE

Ustawa o samorządzie powiatowym nakłada na Radę Powiatu obowiązek dokonania oceny stanu bezpieczeństwa i porządku na obszarze powiatu. Resortowe ustawy nakładają na Kierowników służb, inspekcji i straży obowiązek dokonania analizy bezpieczeństwa i składania rocznego sprawozdania ze swojej działalności Radzie Powiatu.

Informacja stanowiąca załącznik do niniejszej uchwały stanowi wyraz wypełnienia obowiązku wynikającego z ustaw. Przedłożona informacja stanowi podsumowanie stanu faktycznego w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest w tym stanie prawnym i faktycznym uzasadnione i celowe.

Kierownik Referatu Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego

Krzysztof Szydłowski

Przewodniczący Rady

Adam Wajda

Załącznik
do Uchwały Nr XXXIX/302/2022
Rady Powiatu Raciborskiego
z dnia 29 marca 2022 r.

**Bezpieczeństwo mieszkańców Powiatu Raciborskiego
Informacja z realizacji zadań
służb, inspekcji i straży powiatowych**

Racibórz, marzec 2022

Zgodnie z Planem Pracy Rady Powiatu Raciborskiego na rok 2022 planowana sesja w miesiącu marcu br. poświęcona jest bezpieczeństwu mieszkańców powiatu raciborskiego. Przed samorządami, strażami, inspekcjami oraz instytucjami odpowiedzialnymi za lokalne bezpieczeństwo publiczne pojawiają się wyzwania i zadania związane z bezpieczeństwem i licznymi przemianami zachodzącymi w życiu społecznym. Wśród nich ważną rolę odgrywają zadania ustawowe nałożone na poszczególne służby, inspekcje i straże oraz inne instytucje, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa lokalnej społeczności. Każdego roku przedłożone opracowanie zawiera informację zbiorczą o stanie bezpieczeństwa na obszarze powiatu raciborskiego opracowaną na podstawie złożonych szczegółowych sprawozdań przez Komendantów i Kierowników służb, inspekcji i straży powiatowych wraz z podsumowaniem w następujących blokach tematycznych¹:

- I. Bezpieczeństwo publiczne** - informacja Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu oraz Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej.
- II. Bezpieczeństwo sanitarne oraz weterynaryjne** - informacja Powiatowego Lekarza Weterynarii oraz Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Raciborzu.
- III. Podsumowanie.**

---

¹ *Sprawozdania z działalności za 2021 rok sporządziły powiatowe służby, inspekcje i straże. Niniejsze opracowanie zawiera najważniejsze kwestie związane z bezpieczeństwem mieszkańców powiatu opracowane na podstawie bardzo szczegółowych i obszernych sprawozdań przedłożonych przez służby, inspekcje oraz straże. Całość opracowania: Referat Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.*

I. Bezpieczeństwo publiczne. Informacja Komendy Powiatowej Policji, Komendy Powiatowej PSP w Raciborzu oraz Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej

Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu

W **2021** roku Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu odnotowała ogółem **2096** przestępstw, z czego wykryto **1558** (procent wykrycia **74,2**). Na gorącym uczynku zatrzymano **252** sprawców (wobec 6 Sąd zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania).

Natomiast w **2020** roku Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu odnotowała ogółem **1915** przestępstw, z czego wykryto **1508** (procent wykrycia **78,6**). Na gorącym uczynku zatrzymano **220** sprawców (wobec 9 Sąd zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania).

Wybrana kategoria przestępstw:

Przestępczość narkotykowa w roku 2021. Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu z w/w kategorii odnotowała **54** przestępstwa z czego **48** wykryto, przy wskaźniku dynamiki wykrywalności **88,9 %**. Na gorącym uczynku zatrzymano **22** sprawców.

W 2020 roku Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu z w/w kategorii odnotowała **75** przestępstw z czego **65** wykryto, przy wskaźniku dynamiki wykrywalności **86,7%**. Na gorącym uczynku zatrzymano **15** sprawców.

W roku **2021** Raciborska jednostka wypracowała wskaźnik wykrycia przestępstw kryminalnych na poziomie – **74,2 %** co należy uznać za wynik bardzo dobry, plasujący nas nieznacznie poniżej średniej wojewódzkiej wynoszącej **74,6%**.

W Wydziale d/w z Przestępczością Gospodarczą KPP w Raciborzu, w **2021** roku, prowadzono szereg postępowań przygotowawczych o przestępstwa stypizowane w Kodeksie Karnym jak również szeregu innych Ustaw. W wyżej wymienionym okresie w kręgu zainteresowania funkcjonariuszy były również przestępstwa o charakterze korupcyjnym jak i te, które poprzez działania sprawców naraziły Skarb Państwa na uszczuplenie należności publicznych.

Funkcjonariusze zwalczający przestępczość gospodarczą wszczęli w **2021** roku **252** postępowań (w **2020** roku było ich **190**).

Podobnie ma się sytuacja z ilością przestępstw stwierdzonych, których to w **2021** roku było **647**, w stosunku do **554** w roku **2020**. Daje to **116,8 procentowy wskaźnik dynamiki** pod względem ilości stwierdzonych przestępstw.

Ponadto ustalono **60** sprawców przestępstw, co daje **71,4 procentowy wskaźnik dynamiki** względem roku 2020 gdzie ustalono **84** sprawców.

W roku **2021**, tak jak w latach poprzednich, realizowano szereg działań mających na celu zapewnienie ładu i porządku publicznego, w tym także polegających na zapobieganiu, ujawnianiu i ściganiu sprawców przestępstw i wykroczeń.

W roku **2021**, funkcjonariusze Pionu Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu, przeprowadzili łącznie **16612** interwencji z czego **14925** w miejscach publicznych oraz **1687** interwencji domowych.

Podejmowane interwencje związane były głównie z zaistniałymi przestępstwami i wykroczeniami przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu oraz innymi zdarzeniami mającymi na celu przywrócenie ładu i porządku publicznego.

W roku **2021** na terenie całego powiatu raciborskiego stwierdzono łącznie **142** przypadków przemocy w rodzinie. Przypadki przemocy zostały stwierdzone w wyniku przeprowadzanych interwencji domowych przez funkcjonariuszy policji oraz zgłaszanych przez instytucje pomocowe lub przez samych pokrzywdzonych. Przypomnieć należy, iż „gospodarzem” Niebieskich Kart są Gminne i Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej.

Na terenie działania KPP Racibórz, dzielnicowi oraz inne osoby wyznaczone, uczestniczą w spotkaniach Zespołów i Grup Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na których wypracowywane są wspólne kierunki działań zmierzające do podnoszenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Koordinator procedury Niebieska Karta w KPP Racibórz w **2021** roku przeprowadził w ramach doskonalenia zawodowego **6** szkoleń mających na celu poprawę realizacji zadań związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Dotyczy to policjantów Zespołu Patrolowo-Interwencyjnego, policjantów dzielnicowych oraz Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej, Nieletnich i Patologii.

W związku z realizacją zadań związanych z ujawnianiem i zapobieganiem przestępstw, policjanci Wydziału Prewencji KPP w Raciborzu oraz podległych Komisariatów w roku **2021** zatrzymali na gorącym uczynku lub też w bezpośrednim pościgu ogółem **218** sprawców przestępstw, natomiast w roku **2020** w wyniku podjętych czynności zatrzymano **329** sprawców. Poniżej przedstawiono zestawienie dotyczące ilości zatrzymań sprawców przestępstw w rozbiciu na poszczególne kategorie przestępstw.

W roku **2021**, funkcjonariusze Pionu Prewencji KPP w Raciborzu zastosowali represje wobec **9137** sprawców wykroczeń, z czego na **5650** sprawców nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego, natomiast wobec **3487** sprawców wykroczeń, zastosowano środki oddziaływania poza karnego w postaci pouczeń.

Poniżej przedstawiono porównanie dotyczące stosowanej represji wobec sprawców wykroczeń (mandaty karne i pouczenia) za lata 2020 i 2021.

Ruch Drogowy – dane statystyczne:

Rok zdarzenia	Liczba zdarzeń	Liczba wypadków	Liczba zabitych	Liczba rannych	Liczba kolizji	Sprawcy nieatrzymani kierujący
2021	1009	41	6	45	968	37

przyczyny	Liczba zdarzeń	Liczba wypadków	Procent wypadków	Liczba zabitych	Procent zabitych	Liczba rannych	Procent rannych	Liczba kolizji	Procent kolizji
Współwina uczestników ruchu	24	0	0	0	0	0	0	24	2
Z innych przyczyn	114	1	2	0	0	1	2	140	14
Z winy kierującego	835	38	93	5	83	43	96	797	82
Z winy pieszego	9	2	5	1	17	1	2	7	1

Działania profilaktyczne:

– Bezpieczeństwo osób starszych (oszustwa, przemoc).

Mając na uwadze bezpieczeństwo osób starszych raciborscy policjanci prowadzili spotkania w ramach akcji „Bezpieczny Senior” mających na celu podnoszenie bezpieczeństwa seniorów. Podczas spotkań przedstawiano sytuacje w jakich najczęściej osoby starsze padają ofiarami oszustów. Seniorzy przestrzegani są przed zbytnią ufnością wobec przypadkowo poznanych osób. Poruszana jest również kwestia bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz bezpieczeństwa w sieci. Odbiorcami są Kluby Seniora, Rada Seniorów, Stowarzyszenia i Koła zrzeszające seniorów powiatu raciborskiego oraz Uniwersytet III Wieku. Uczestnikom spotkań rozdawane są elementy odblaskowe, uzasadniając potrzebę ich stosowania w warunkach ograniczonej widoczności. Z uwagi na występującą sytuację epidemiologiczną w związku z tym, że seniorzy są grupą osób wysokiego ryzyka informacje dotyczące zasad bezpieczeństwa przekazywane były za pomocą strony internetowej KPP Racibórz.

– Cyberprzestępczość (cyberprzemoc, kradzież danych, oszustwa).

Funkcjonariusze KPP w Raciborzu podczas cyklicznych spotkań z dziećmi, młodzieżą informowali o zagrożeniach wynikających z nieumiejętnego korzystania z internetu oraz

wskazywali im sposoby radzenia sobie z pojawiającymi się problemami. Ponadto policjanci włączyli się w działania organizowane na terenie Specjalnego Ośrodka dla Nieślyszących i Słabosłyszających prowadząc działania profilaktyczne w powyższym zakresie. Utrzymujący się w dalszym ciągu stan pandemii w 2021 roku, nakładał na policjantów Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu dodatkowe zadania, podyktowane troską o życie i zdrowie ludzi. Dlatego raciborscy policjanci między innymi kontrolowali, czy przestrzegane są zasady obowiązkowej kwarantanny. Pomimo ogromnego zaangażowania w walkę z koronawirusem, funkcjonariusze realizowali swoje dotychczasowe obowiązki, które to zostały wykonane na bardzo wysokim poziomie.

- Ruch drogowy:

W 2021 r. funkcjonariusze WRD KPP w Raciborzu kontynuowali działalność profilaktyczną – edukacyjną, która powoduje wzrost świadomości uczestników ruchu drogowego w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zarówno pieszych, jak i kierujących.

Działania profilaktyczne z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym polegały na realizacji spotkań w przedszkolach, szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych (zajęcia prowadzone również w trybie online). Podczas spotkań wykorzystywane zostały prezentacje multimedialne przygotowane przez funkcjonariusza Wydziału Ruchu Drogowego. Podczas prelekcji policjanci promowali działania pn.: „Bezpieczne Ferie”, „Bezpieczny Pieszy”, „Bezpieczny Rowerzysta”, „Bezpieczne przejście dla pieszych”, „Na drodze patrz i słuchaj”, „Kręci mnie bezpieczeństwo przez cały rok szkolny”, „Road Safety Days 2021”, „Z młodym kierowcą po doświadczenie”, „Dla każdego jest miejsce na drodze” „Świeć przykładem”, „Ogólnopolski Policyjny Dzień Odblasków”, „Powiatowy dzień zrównoważonego transportu”.

Na terenie szkół podstawowych powiatu raciborskiego przeprowadzono egzaminy na kartę rowerową, gdzie uczestnicy wyposażeni zostali w rowerowe elementy odblaskowe oraz książeczki „Bezpieczni w drodze” zakupione przez Urząd Miasta Racibórz oraz urzędy poszczególnych gmin. Prowadzono działanie własne w celu poprawy bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów na terenie naszego powiatu pn. „Pieszy - świadomy i bezpieczny”, „Rower - bezpieczny środek transportu”. W części przeprowadzanych działań zarówno tych w szkołach jak również w działaniach prowadzonych bezpośrednio na drogach, rozdawanie były elementy odblaskowe i ulotki promujące bezpieczeństwo.

Zorganizowano spotkanie profilaktyczne z seniorami w Klubie Osiedlowym Seniora „Sokół” w Raciborzu, gdzie propagowano akcję "Noś odblaski-Świeć przykładem" i "Przejście oddaj pieszym" rozdając uczestnikom elementy odblaskowe ufundowane przez Urząd Miasta Racibórz.

Z uwagi na ogłoszony stan epidemiologiczny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działanie profilaktyczne było znacznie ograniczone.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy (KSRG) to integralna część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, mający na celu ratowanie życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń. System skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych. Głównym celem KSRG jest zapewnienie ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, w ramach działań podejmowanych przez PSP i inne podmioty ratownicze (ze szczególnym uwzględnieniem OSP), poprzez: – gaszenie pożarów, – likwidację miejscowych zagrożeń (działania ratownicze), – ratownictwo chemiczne i ekologiczne, – ratownictwo techniczne, – ratownictwo medyczne w zakresie udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy (KPP). Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ramach posiadanych sił i środków współpracuje z właściwymi organami i podmiotami podczas zdarzeń nadzwyczajnych wywołanych zagrożeniem czynnikiem biologicznym, w tym podczas zdarzeń o charakterze terrorystycznym. System opiera się na Państwowej Straży Pożarnej, wiodącej i utrzymywanej z budżetu państwa służbie ratowniczej, jak również Ochotniczych Strażach Pożarnych, utrzymywanych z budżetów samorządowych i dotacji z budżetu państwa. Partnerstwo tych służb oparte jest na wzajemnym współdziałaniu, realizowaniu oczekiwanych przez państwo standardów zadaniowych, organizacyjnych, szkoleniowych, sprzętowych i dokumentacyjnych na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z możliwością organizowania pomocy ratowniczej i humanitarnej zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami.

Komendant Główny PSP jest centralnym organem administracji rządowej w sprawach organizacji KSRG oraz ochrony przeciwpożarowej. Podlega ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, który pełni nadzór nad funkcjonowaniem KSRG. System działa na trzech poziomach administracyjnych odpowiadających strukturze administracyjnej kraju: – powiatowym – podstawowy poziom wykonawczy, działania prowadzone są przez siły powiatu, – wojewódzkim – koordynacja i wsparcie działań ratowniczych, kiedy siły powiatu są niewystarczające, – krajowym – koordynacja i wsparcie działań ratowniczych, kiedy siły województwa są niewystarczające. Gotowość operacyjna sił i środków KSRG, w szczególności dyspozycyjność, wyszkolenie i wyposażenie w sprzęt ratowniczy, umożliwia ich dysponowanie w trybie pilnym według kryterium obszaru chronionego, tzn. niezbędnych sił i środków do likwidacji lub ograniczenia powstałego nagłego zagrożenia, mogących przybyć na miejsce zdarzenia w najkrótszym czasie. Sieć jednostek ochrony przeciwpożarowej umożliwia dotarcie sił ratowniczych do zagrożonej ludności w ciągu 15 min do 85 % populacji.

Do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej należy:

- rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,
- organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń,
- wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze,

- kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych,
- prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności.

KP PSP w Raciborzu realizuje na poziomie podstawowym zadania w ramach ratownictwa specjalistycznego:

- ratownictwo wodne,
- ratownictwo wysokościowe,
- ratownictwo techniczne,
- ratownictwo chemiczno – ekologiczne,
- ratownictwo medyczne,
- ratownictwo poszukiwawczo – ratownicze,

ratownictwo radiacyjne.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu posiada sprzęt sprawny, przygotowany do działań ratowniczo – gaśniczych. KP PSP w Raciborzu jest wyposażona zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21.11.2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Na terenie powiatu raciborskiego funkcjonują 52 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych (w tym 22 jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego) oraz 1 zakładowa OSP.

Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego włączone są jednostki OSP spełniające określone kryteria. Decyzję o włączeniu jednostki do KSRG podejmuje Komendant Główny PSP na wniosek Komendanta Powiatowego.

Statystyka zdarzeń

Rok 2021

		Pożary					Miejscowe zagrożenia						Alarmy fałszywe				OGÓŁEM ZDARZEŃ
LP.	Powiat / gmina	RAZEM	małe	średnie	duże	bardzo duże	RAZEM	małe	lokalne	średnie	duże	gigantyczne	Razem	Złośliwe	W dobrej wierze	Z inst. wykr.	Ogółem zdarzeń
1	Kornowac	7	6	1	0	0	117	5	108	4	0	0	3	0	2	1	127
2	Krzanowice	8	8	0	0	0	106	4	95	7	0	0	1	0	1	0	115
3	Krzyżanowice	22	21	0	0	1	362	23	310	26	3	0	4	1	3	0	388
4	Kuźnia Raciborska	29	27	0	1	1	182	9	166	7	0	0	11	3	8	0	222
5	Nędza	6	6	0	0	0	101	9	90	2	0	0	2	1	1	0	109
6	Pietrowice Wielkie	24	23	1	0	0	139	6	126	7	0	0	4	3	0	1	167
7	m. Racibórz	127	127	0	0	0	618	109	492	17	0	0	104	6	74	24	849
8	Rudnik	14	13	1	0	0	105	5	97	3	0	0	4	0	4	0	123
RAZEM:		237	231	3	1	2	1730	170	1484	73	3	0	133	14	93	26	2100

Rok 2020

		Pożary					Miejscowe zagrożenia						Alarmy fałszywe				OGÓŁEM ZDARZEŃ
LP.	Powiat / gmina	RAZEM	małe	średnie	duże	bardzo duże	RAZEM	małe	lokalne	średnie	duże	gigantyczne	Razem	Złośliwe	W dobrej wierze	Z inst. wykr.	Ogółem zdarzeń
1	Kornowac	10	10	0	0	0	142	1	139	2	0	0	2	0	2	0	154
2	Krzanowice	16	13	3	0	0	110	5	101	4	0	0	1	0	1	0	127
3	Krzyżanowice	19	16	2	1	0	254	12	230	11	1	0	4	0	4	0	277
4	Kuźnia Raciborska	27	27	0	0	0	120	8	96	16	0	0	8	0	6	2	155
5	Nędza	9	8	1	0	0	79	13	61	5	0	0	6	0	6	0	94
6	Pietrowice Wielkie	29	27	2	0	0	112	7	95	10	0	0	8	1	7	0	149
7	m. Racibórz	104	104	0	0	0	610	70	524	16	0	0	105	4	67	34	819
8	Rudnik	10	9	1	0	0	52	3	46	3	0	0	7	0	7	0	69
RAZEM:		224	214	9	1	0	1479	119	1292	67	1	0	141	5	100	36	1844

Ważniejsze działania ratowniczo – gaśnicze w 2021 roku, których skutkiem były ofiary śmiertelne, duże straty oraz zaangażowanie znacznych sił i środków

Pożar budynku inwentarskiego w Rudach dnia 08.02.2021 roku

Po dojeździe na miejsce zdarzenia ustalono, że pali się cały budynek, kurnik o powierzchni około 1100 m², w którym nie było zwierząt. Hala była wcześniej przygotowana do wstawienia nowych piskląt (wyścielona słomą, ogrzewana). Kurnik objęty pożarem połączony był łącznikiem z drugim kurnikiem. W momencie przybycia pierwszych zastępów OSP Rudy podano dwa prądy gaśnicze celem obrony zagrożonych zbiorników z olejem opałowym znajdujących się w kurniku, oraz drugi prąd gaśniczy na objęty pożarem łącznik celem ograniczenia zajęcia się drugiego kurnika. Działania zastępów polegały na:

- zabezpieczeniu miejsca zdarzenia,
- podaniu 8 prądów wody w natarciu na halę,
- podaniu 2 prądów wody w obronie na pozostałe budynki,
- przekopywaniu pogorzeliśka i przelewaniu wodą,
- oddymianiu obiektu za pomocą kilku wentylatorów osiowych,
- sprawdzeniu kamerami termowizyjnymi temperatury,

Spaleniu uległa cała hala wraz z wyposażeniem i osprzętem.

Działania przeciwpowodziowe w gminie Krzyżanowice i Krzanowice w dniach 12-14.05.2021 roku

W wyniku intensywnych opadów deszczu woda zgromadzona na polach uprawnych spływała do rowów melioracyjnych. Rowy te, jednak nie były w stanie bezpiecznie odprowadzić wody, co doprowadziło do zalania ulic wraz z przylegającymi posesjami. Działania polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, wypompowywaniu wody z zalanych piwnic i posesji, wyłączeniu z ruchu w/w ulic do czasu całkowitego usunięcia błota, podzieleniu akcji na odcinki bojowe, zadysponowaniu ciężkiego sprzętu do usuwania zalegającego błota, udroźnieniu i myciu chodników i dróg.

Odnotowano 210 interwencji.

Wypadek samochodu osobowego z motocyklem w Raciborzu dnia 23.05.2021 roku

Po dojeździe zastępów na miejsce, kierujący motocyklem znajdował się pod opieką zespołu ratownictwa medycznego. Samochodem osobowym podróżowały dwie osoby, które nie potrzebowały pomocy medycznej. Do poszkodowanego motocyklisty po badaniu wstępnym zadysponowano śmigłowiec LPR. Wobec poszkodowanego prowadzona była resuscytacja krążeniowo - oddechowa. Lekarz będący na miejscu stwierdził zgon poszkodowanego kierowcy motocykla. Działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, zabezpieczeniu terenu pod lądowisko dla śmigłowca, uprzątnięciu jezdni z resztek po kolizyjnych.

Wypadek motocykla w Owsiszczach dnia 18.06.2021 roku

Po przybyciu na miejsce stwierdzono, że doszło do wypadku motocyklisty. Motocyklista znajdował się w karetku, wymagał pomocy medycznej. Działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia i oświetleniu terenu. Lekarz po wstępnym badaniu poszkodowanego zdecydował o jego transporcie śmigłowcem LPR. Dwa zastępy udały się na teren pobliskiego boiska w celu sprawdzenia, przygotowania i oświetlenia miejsca lądowania LPR.. W czasie oczekiwania na LPR nastąpił zgon poszkodowanego.

Stoczenie się samochodu osobowego do zbiornika wodnego w Roszkowie dnia 11.07.2021 roku

Po dojeździe zastępów na miejsce ustalono, że samochód osobowy stoczył się do zbiornika wodnego wewnątrz którego, znajdowała się 1 osoba. Działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, zwodowaniu dwóch łodzi, penetracji miejsca, w którym

mógł znajdować się pojazd, wyciągnięciu osoby poszkodowanej przez nurków z pojazdu na brzeg, wyciągnięciu zatopionego samochodu z zbiornika wodnego i ustawieniu go w bezpiecznej odległości od stawu, odłączeniu akumulatora, przeszukaniu pojazdu. Poszkodowanej osoby nie udało się uratować.

Wypadek samochodu osobowego z motorowerem w Raciborzu dnia 10.08.2021 roku

Po dojeździe zastępów na miejsce zdarzenia oraz wstępnym rozpoznaniu ustalono, iż doszło do zderzenia samochodu osobowego z motorowerem. W wyniku zderzenia kierujący motorowerem poniósł śmierć na miejscu. Działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu akumulatora w samochodzie osobowym oraz kierowaniu ruchem na czas działań prowadzonych przez Policję i prokuratora. Po zakończeniu czynności prowadzonych przez Policję dalsze działania polegały na przepchaniu samochodu osobowego na pobocze oraz uprzątnięciu jezdni z pozostałości po wypadku.

Wypadek samochodu osobowego z samochodem ciężarowym w Rudniku dnia 28.09.2021 roku

Po przyjeździe na miejsce zdarzenia i wstępnym rozpoznaniu sytuacji stwierdzono, iż doszło do zderzenia samochodu osobowego z samochodem ciężarowym z naczepą. Przybyły na miejsce zespół ratownictwa medycznego stwierdził zgon u poszkodowanego kierowcy samochodu osobowego. Działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu akumulatorów w pojazdach, uprzątnięciu jezdni z elementów uszkodzonych pojazdów i ziemi, pomocy przy usunięciu uszkodzonych pojazdów z miejsca zdarzenia, udzieleniu kwalifikowanej pierwszej pomocy kierującemu pojazdem ciężarowym.

Pożar budynku inwentarskiego w Bieńkowicach dnia 19.11.2021 roku

Po przybyciu na miejsce stwierdzono, że objęty ogniem jest dach budynku inwentarskiego, w którym znajdują się zwierzęta. W jednym ciągu posadowiony był budynek mieszkalny oraz pomieszczenia hodowlano-gospodarcze. Zagrożony był przyległy budynek mieszkalny. Przed przybyciem zastępów z budynku mieszkalnego ewakuowały się 4 osoby. Działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, obronie części mieszkalnej i części budynku inwentarskiego nieobjętego pożarem, ewakuacji mienia, po dojeździe kolejnych zastępów natarciu na pożar, zbudowaniu stanowiska wodnego na rzece Psina i zbudowaniu magistrali wodnej, usunięciu nadpalonego dachu. Mieszkańcom nic się nie stało, jednak nie udało się wyprowadzić zwierząt z budynku.

Działalność kontrolno-rozpoznawcza.

W okresie od 01.01.2021r. do 31.12.2021r. sekcja kontrolno - rozpoznawcza przeprowadziła kontrole stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego w 47 obiektach użyteczności publicznej, m.in. placówkach oświatowych, obiektach administracyjno - biurowych, 3 obiektach zamieszkania zbiorowego, 2 obiektach mieszkalnych wielorodzinnych, 25 obiektach produkcyjno-magazynowych w zakładach pracy, placach składowych oraz stacjach paliw. W wyżej wymienionym okresie przeprowadzono również dwie kontrole obszarów leśnych. W ramach powyższych czynności przeprowadzono pięć kontroli obiektów wypoczynku dzieci i młodzieży oraz dwie kontrole w zakładzie zwiększonego ryzyka.

W minionym roku przeprowadzono na terenie powiatu łącznie 79 kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych i kontroli sprawdzających realizację zaleceń wydanych w decyzjach administracyjnych, a funkcjonariusze sekcji uczestniczyli w 26 odbiorach w trybie art. 56 Prawa budowlanego.

Usunięcie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości w zakresie stanu bezpieczeństwa pożarowego egzekwowane było w drodze decyzji administracyjnych wydawanych przez Komendanta Powiatowego PSP.

Łącznie od 01.01.2021r. do 31.12.2021 roku sporządzono 14 decyzji administracyjnych dotyczących usunięcia 71 nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie przeprowadzania czynności kontrolno - rozpoznawczych.

Sporządzano wystąpienia do zarządców budynków mieszkalnych jedno i wielorodzinnych dotyczące usunięcia wad instalacji i urządzeń mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe.

W 2021 roku dwukrotnie przeprowadzono kompleksową kontrolę przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie. W decyzji pokontrolnej nakazano uzupełnić brakujące oznakowanie leśnych dróg pożarowych.

W rocznym planie czynności kontrolno - rozpoznawczych uwzględniono również zakład Henkel, który zaliczony jest do zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W celu podwyższenia poziomu i jakości prowadzonej działalności kontrolno -rozpoznawczej funkcjonariusze realizujący te zagadnienia uczestniczyli w odprawach, naradach, konferencjach organizowanych przez Komendę Wojewódzką PSP w Katowicach.

Ponadto strażacy wykonujący czynności kontrolno - rozpoznawcze na bieżąco gromadzą dane z ustaleń dokonanych w toku tych czynności dla obszaru powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz współdziałają z innymi instytucjami na rzecz poprawy bezpieczeństwa powiatu.

Kreć mi bezpieczeństwo i akcje edukacyjne

W ramach kampanii „**Kreć mi bezpieczeństwo**” organizowane są spotkania w szkołach, zakładach pracy, miejscach publicznych (na rynku, basenie miejskim), w miejscach wypoczynku dzieci i młodzieży, spotkania z seniorami czy też spotkania w Jednostce Organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu. Podczas kampanii poruszana jest różnorodna tematyka związana przede wszystkim z bezpieczeństwem. Są to:

- pogadanki
- pokazy sprzętu
- pokazy ratownictwa medycznego
- pokazy ratownictwa technicznego.

W ramach ogólnej kampanii „**Kreć mi bezpieczeństwo**” prowadzona jest:

- **Kampania „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”**

Kampania skierowana jest do społeczeństwa m.in. do dzieci, młodzieży oraz seniorów. Celem kampanii jest zmniejszenie liczby ofiar pożarów i zatruczeń tlenkiem węgla w mieszkaniach i w domach jednorodzinnych. W okresie jesienno- zimowym wzrasta liczba pożarów, odnotowywany jest także wzrost zatruczeń tlenkiem węgla zwanym „cichym zabójcą” gdyż jest niewidoczny, nie ma smaku ani zapachu.

- **Kampania „Stop pożarom traw”** ma przede wszystkim edukować i uświadomić, że wypalanie traw jest nie tylko niebezpieczne, ale również prawnie

zabronione. Wypalanie to problem z którym strażacy zmagają się co roku. Pożary traw są niebezpieczne dla życia i zdrowia ludzi. Zagrożają lasom, domom i zabudowom gospodarczym, bezpowrotnie niszczą faunę i florę.

- **Kampania „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”** – podstawowym celem tych kampanii jest zwiększenie bezpieczeństwa podczas wypoczynku dzieci i młodzieży. Kampanie te uczą prawidłowych zachowań oraz wskazują jak postępować podczas wystąpienia realnego zagrożenia.

Straż Graniczna – informacja placówki SG w Rudzie Śląskiej

Placówka Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej na początku 2021 roku obejmowała swoim zasięgiem 11 miast na prawach powiatu: Ruda Śląska, Rybnik, Gliwice, Chorzów, Jaworzno, Katowice, Mysłowice, Zabrze, Świętochłowice, Sosnowiec i Siemianowice Śląskie oraz 5 powiatów: **raciborski**, wodzisławski, gliwicki, mikołowski i rybnicki. W terytorialnym zasięgu działania placówki zamieszkiwało 2 085 569, co stanowiło 45,7 % ogółu ludności województwa śląskiego, a łączna powierzchnia terenu na którym działała placówka wynosiła 2 938km². Z dniem 1 września nastąpiła zmiana w zasięgu terytorialnym Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej, na skutek powstania Placówki Straży Granicznej w Sosnowcu. Na skutek powyższych zmian, Placówka Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej obejmuje obecnie obszar 5 powiatów: **raciborski**, wodzisławski, gliwicki, mikołowski i rybnicki oraz 7 miast na prawach powiatu: Bytom, Gliwice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Rybnik, Świętochłowice oraz Zabrze. Łączna powierzchnia terenu na którym działa obecnie placówka wynosi 2 514,762 km², który zamieszkuje 1 454 301 osób, co stanowi 31,9 % ogółu ludności województwa śląskiego.

W strefie realizacji zadań placówki znajduje część Metropolii Górnośląsko-zagłębiowskiej, w której ze względu na stopień zurbanizowania występują, lub mogą występować, znaczne zagrożenia w obszarach nielegalnej migracji, legalności zatrudnienia cudzoziemców, przestępczości narkotykowej i akcyzowej oraz związane ze zjawiskiem handlu ludźmi.

Placówka realizuje zadania w powiatach przygranicznych tj.; raciborskim i wodzisławskim na odcinku granicy państwowej z Republiką Czeską od znaku II/45/6 do znaku I/148a o długości 73,8 km.

Ponadto ze względu na przebiegające szlaki komunikacyjne rejon aglomeracji śląskiej jest ważnym obszarem tranzytowym dla obywateli krajów trzecich zamierzających dotrzeć do dużych miast Polski oraz państw Europy Zachodniej.

Działania na szlakach skupione są w głównej mierze na autostradach: **A4, A1**, drogach krajowych, DK-78, DK-81, DK-88, DK-94, dworcach PKS, PKP i międzynarodowych liniach autobusowych.

Czynnikami warunkującymi działania funkcjonariuszy Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej w 2021r. okazały się pandemia COVID 19 oraz wzrost zagrożenia migracyjnego na granicy białoruskiej. Priorytetowymi zadaniami ŚIOSG były kontrola sanitarna na granicy z Republiką Czeską oraz wzmocnienie kadrowe granicy z Białorusią. Jednakże w/w działania nie zdjęły z SG podstawowych zadań. W dalszym ciągu prowadzono działania kontrolne i rozpoznawcze w zakresie:

- legalności pobytu i zatrudnienia cudzoziemców na terytorium RP;
- międzynarodowego transportu drogowego w tym kontroli osób oraz pojazdów.

Funkcjonariusze Placówki w dalszym ciągu oferowali raciborskim urządům pomoc w weryfikacji autentyczności dokumentów potwierdzających tożsamość cudzoziemców. Dokumenty przede wszystkim były przedkładane przez cudzoziemców w trakcie legalizacji pobytu lub zawierania związków małżeńskich, a pomoc odnosiła się zwłaszcza do tych o charakterze pobytowym.

Na podstawie danych uzyskiwanych z urzędów stanu cywilnego oraz uczelni wyższych, sporządzane są zestawienia dotyczące ilości zawieranych związków małżeńskich przez cudzoziemców na terytorium RP oraz ilości zagranicznych studentów, podejmujących naukę na polskich uczelniach. Należy zauważyć, że aktualna wiedza o cudzoziemcach przekłada się na skuteczność formacji w jej poszczególnych obszarach służbowej odpowiedzialności. Dlatego funkcjonariusze Straży Granicznej dążą do pozyskania jak największej liczby informacji, na temat przebywających oraz podejmujących pracę, na terenie służbowej odpowiedzialności, cudzoziemców.

W 2021r., mieszkańcy powiatu raciborskiego, zawarli z cudzoziemcami, poza terytorium kraju 16 związków małżeńskich, a na terenie powiatu raciborskiego obywatele polski z cudzoziemcami zawarli 4 związki małżeńskie. Jednocześnie w okresie 2021r. na uczelniach wyższych powiatu raciborskiego, naukę pobierało 3 cudzoziemców.

Funkcjonariusze SG w powiecie raciborskim realizowali zadania na szlakach o znaczeniu międzynarodowym tj. na dwóch szlakach drogowych:

- DK nr 45 - Zabełków - Racibórz - Opole;
- DK nr 78 - Chałupki - Wodzisław Śl. - Rybnik;

W 2021r. na szlakach przebiegających przez powiat raciborski funkcjonariusze Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej wylegitymowali 6887 osób oraz skontrolowali 4798 pojazdów. Każda wyjeżdżająca grupa funkcjonariuszy z siedziby PSG w kierunku powiatu raciborskiego dokonywała patrolowania dróg miasta Racibórz i miejsc mających znaczenie w przemieszczaniu grup ludności, a w szczególności cudzoziemców. Biorąc pod uwagę, że były to służby pełnione o różnych porach dnia i nocy pojazdami oznakowanymi, to miały one również znaczenie prewencyjne i przekładały się bezpośrednio na poziom bezpieczeństwa miasta.

Funkcjonariusze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu oraz Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej uczestniczyli w programach i akcjach o skali ogólnopolskiej, mających jednocześnie bezpośrednie przełożenie na poziom bezpieczeństwa na terenie miasta Racibórz. Działania te dotyczyły m.in. realizacji rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”.

Funkcjonariusze Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej prowadzili w 2021 roku na terenie powiatu raciborskiego 9 dochodzeń. W sześciu przypadkach dochodzenia dotyczyły nielegalnego przekroczenia granicy państwowej przez cudzoziemców – tj. o czyn z art. 264§2 kk. W jednym przypadku dochodzenie dotyczyło ob. Afganistanu w związku z przechowywaniem w telefonie komórkowym treści pornograficznych z udziałem małoletniego – tj. o czyn z art. 202 § 4a kk. W pozostałych dwóch przypadkach dochodzenia dotyczyły zniszczenia znaków granicznych, tj. o czyn z art. 277 kk. Komplikacje w

prowadzeniu dochodzeń dotyczących zniszczenia znaków granicznych polegają na tym, iż wykrycie sprawcy jest bardzo trudne, ponieważ spółdzielnie rolnicze nie wiedzą kto użytkuje dane pole ze znakiem granicznym i w efekcie kto mógłby dokonać zniszczenia konkretnego znaku granicznego.

Funkcjonariusze Straży Granicznej wykonywali czynności na terenie powiatu raciborskiego polegające na weryfikacji obywateli państw podwyższonego ryzyka pod kątem zagrożeń terrorystycznych. Ponadto w stosunku do 191 cudzoziemców (zamieszkałych na terenie powiatu raciborskiego) wydano opinie, czy ich wjazd i pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wszystkie powyższe działania, z uwagi na trwający stan epidemii oraz istniejące zagrożenie migracyjne na granicy wschodniej, prowadzone były w ograniczonym zakresie i z uwzględnieniem obowiązujących procedur sanitarnych.

Ponadto na podstawie zarejestrowanych przez pracodawców w Powiatowym Urzędzie Pracy w Raciborzu, oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom wynika, iż w 2021r., na terenie powiatu raciborskiego wydano łącznie 1437 takich oświadczeń, z czego w ogromnej większości – 1302, dotyczyły one oświadczeń dla ob. Ukrainy. Ponadto wydano 82 zezwolenia na pracę sezonową dla ob. Ukrainy.

Funkcjonariusze Placówki SG w Rudzie Śląskiej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku prawnego na terenie powiatu raciborskiego współdziałali również z organami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Służby Celnej oraz funkcjonariuszami Policji czeskiej. Powyższe czynności wykonywano zgodnie z zasadami obowiązującego reżimu sanitarnego.

II. Bezpieczeństwo sanitarne oraz weterynaryjne – informacja Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz informacja Powiatowego Lekarza Weterynarii w Raciborzu

Informacja Powiatowego Inspektora Sanitarnego

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizując swoje zadania działa w oparciu o zapisy Ustawy z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zgodnie z właściwością miejscową Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych.

Misją państwowej inspekcji sanitarnej jest realizacja zadań z zakresu zdrowia publicznego, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Podejmowane działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego na podległym terenie poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska. Szczególne działania o szerokim zakresie prowadzone są w kierunku szerzenia oświaty zdrowotnej.

W 2020 r. zanotowano wystąpienie nowej jednostki chorobowej COVID-19, wywołanej przez wirusa SARS-CoV-2. Pierwszy potwierdzony przypadek zakażenia koronawirusem (SARS-CoV-2) w Polsce odnotowano w dniu 4 marca 2020 r., natomiast w powiecie raciborskim, w dniu 18.03.2020 r. Od początku epidemii, w naszym powiecie odnotowano ponad 10,5 tysiąca przypadków COVID-19.

W roku 2021, podobnie jak w roku poprzednim, wszystkie czynności kontrolne z zakresu bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zostały ograniczone, a praca wszystkich komórek organizacyjnych skupiona była na sprawach bezpośrednio związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Sytuacja epidemiologiczna innych chorób zakaźnych przedstawiała się w następujący sposób:

1. Od wielu lat nie odnotowano zachorowań na:
  - dur brzuszny, błonicę, botulizm, czerwonkę, ostre porażenie wiotkie u dzieci do -14 lat.
2. Zarejestrowano wystąpienie pojedynczego przypadku duru rzekomego.
3. Wzrost zapadalności w odniesieniu do 2020 roku zaobserwowano w przypadku następujących chorób: covid-19, zatrucia pokarmowe pałeczką salmonella, biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, ospa wietrzna, WZW C (ostre i przewlekłe), zakażenia jelitowe o etiologii wirusowej, borelioza, gruźlica.
4. Spadek zapadalności w odniesieniu do roku 2019 wystąpił w przypadku: płonicy (szkarlatyna), krztuśca, wirusowego zapalenia wątroby typu B (przewlekłe), grypy.
4. Nie stwierdzono przypadków: innych bakteryjnych zatruc pokarmowych o nieokreślonej etiologii, różyczki, świnki, giardiozy.

Najczęściej występującymi chorobami zakaźnymi pod względem liczbowym w powiecie raciborskim w roku 2021 były: grypa i infekcje grypopodobne (11 711 przypadków - spadek zapadalności w stosunku do 2020 o - 22,66%) oraz COVID-19 (6635 przypadków - wzrost zapadalności o + 68,99%).

Największe wzrosty zapadalności w porównaniu z rokiem 2020 zanotowano w przypadku COVID 19 oraz zakażeń jelitowych o etiologii wirusowej (wzrost o + 58,84%).

Nieznacznie wzrosła zapadalność: gruźlicy (+23,26), ospy wietrznej (+13,64%), zatruc pokarmowych pałeczką Salmonella (+13,04%). W pozostałych jednostki chorobowych odnotowano znaczny spadek zapadalności w przypadku krztuśca (-74,93%), WZW B (-49,72%), oraz nieznaczne spadki w przypadku płonicy (-15,91%).

Na terenie powiatu raciborskiego w roku 2021 wystąpiły 6653 przypadki zachorowań na COVID -19. Do wszystkich przypadków zgłoszonych przez placówki opieki medycznej sporządzono wywiady epidemiologiczne. Koronawirus cały czas mutuje, w efekcie powstaje bardzo wiele wariantów. Większość z nich ginie, jednak część potrafi zdominować swoje środowisko. W roku 2021 dwa warianty były odpowiedzialne za wzrosty zachorowań i przedłużenie trwającej pandemii w Polsce. Wariant Alfa (oznaczony symbolem B.1.1.7 – brytyjski) został po raz pierwszy zidentyfikowany we wrześniu 2020 r. Na początku roku 2021 to był najbardziej rozprzestrzeniony wariant COVID-19 na świecie, wywołał trzecią falę pandemii. W Polsce po raz pierwszy został zidentyfikowany w styczniu 2021 r. Wariant Delta (oznaczony symbolem B.1.617.2 – indyjski), został po raz pierwszy wykryty w Indiach pod koniec 2020 r., uwagę WHO zwrócił w kwietniu 2021 r. W Polsce po raz pierwszy został zidentyfikowany 26 kwietnia 2021 r. Wywołał czwartą falę pandemii, która w zachodniej części Europy zaczęła się latem 2021 r., a w Polsce po wakacjach. Do końca 2021 r. wariant dominujący. W związku z trwającą pandemią SARS-CoV-2 PSSE w Raciborzu przekazywała informacje w ramach krajowego Systemu Wczesnego Ostrzegania i Reagowania dla Chorób Zakaźnych zgodnie z procedurą operacyjną EWRS. Do końca roku 2021 zgłoszono w systemie SEPIS 59 zgłoszeń alertowych. Analizując miejsce występowania ognisk epidemicznych najczęściej: 27 - w zakładach pracy; 21 - w szkołach, przedszkolach, ośrodkach wychowawczych; 6 - w szpitalach, przychodniach; 4 – imprezy w restauracjach; 1 w placówkach DPS.

W roku 2021 nadzorem objęto 38 punktów szczepień, w tym: 2 wykonujące szczepienia p/ SARS-CoV-2; 5 zlokalizowanych w poradniach dla dzieci; 13 zlokalizowanych w poradniach dla osób dorosłych; 18 placówek prowadzących szczepienia u dzieci i dorosłych

Podczas kontroli punktów szczepień nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wyposażenia punktów, gospodarki preparatami szczepionkowymi ze szczególnym uwzględnieniem szczepionek w opakowaniach wielodawkowych, obiegu dokumentacji w zakresie szczepień ochronnych z uwzględnieniem miejsca przechowywania, sposobu prowadzenia oraz archiwizacji kart uodpornienia, terminowości przeprowadzania szczepień obowiązkowych wykonywanych w oparciu o aktualny Program Szczepień Ochronnych z uwzględnieniem przeciwwskazań, prawidłowego sposobu prowadzenia dokumentacji oraz sprawozdawczości.

Kontrole przeprowadzono w 30 podmiotach leczniczych – punktach szczepień.

Wśród zmian w Programie Szczepień Ochronnych w 2021 r. należy wymienić: wprowadzenie obowiązkowych, bezpłatnych szczepień przeciw rotawirusom dla dzieci w pierwszych miesiącach życia. Szczepieniami tymi objęte są dzieci urodzone po 31 grudnia 2020 roku. Szczepienia przeciw rotawirusom muszą być realizowane w określonym reżimie czasowym. Zaleca się, aby pierwszą dawkę szczepionki podać między 6 a 8 tygodniem życia dziecka, ale

nie później niż przed ukończeniem 12 tygodnia życia. Dla zapewnienia realizacji szczepień zgodnie z programem szczepień ochronnych konieczne jest współdziałanie lekarzy pierwszego kontaktu, lekarzy pediatrów, pracowników służby sanitarno-epidemiologicznej i rodziców szczepionych dzieci, zwłaszcza przy nasilającym się medialnie zjawisku ruchów „antyszczepionkowych”. Na terenie powiatu raciborskiego można stwierdzić, że problem rodziców uchylających się od zaszczepienia swoich dzieci nie stanowi jeszcze większego zagrożenia, jednak ma on nadal tendencję wzrostową. Na dzień 31.12.2021 r. w rejestrze „niezaszczepionych” widnieje 223 dzieci, których rodzice nie wyrazili zgody na szczepienie. W roku 2021 wpisano do rejestru 44 nowych przypadków nieszczepionych dzieci. W 2021 roku na terenie powiatu raciborskiego zgłoszono 54 przypadki wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym 50 dot. szczepień przeciwko Covid-19. Wśród zgłoszonych odczynów poszczepiennych 49 zakwalifikowano jako łagodne, 3 jako poważne i 2 ciężkie wymagające hospitalizacji.

W roku 2021 w powiecie raciborskim skontrolowano 394 obiekty. Przeprowadzono w nich 476 kontroli. Ponadto w ramach kontroli granicznej przeprowadzono 21 kontroli dot. przywożonej lub wywożonej partii towaru.

W ramach sprawowanego nadzoru wydano 31 decyzji administracyjnych celem poprawy stanu sanitarno-higienicznego, w tym 1 decyzję zakazu wprowadzania produktu do obrotu. Wobec podmiotów nierealizujących obowiązków wynikających z nałożonych decyzji wszczynano postępowanie egzekucyjne. Wydano 1 tytuł wykonawczy i 1 postanowienie o nałożeniu grzywny. Winnych wykroczeń stwierdzanych w trakcie wykonywania czynności kontrolnych ukarano 44 mandatami.

W 2021 roku dokonano zatwierdzenia 94 zakładów, w związku z napływającymi wnioskami stron, w oparciu o przeprowadzone kontrole sanitarne, wydano łącznie 108 decyzji administracyjnych zatwierdzających obiekty (w tym 2 decyzje warunkowe). Ponadto dokonano 13 wpisów do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS obiektów, w stosunku do których nie jest wymagane zatwierdzenie, zgodnie z ustawą z 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w tym 5 producentów produkcji pierwotnej, 5 kuchni domowych, 2 podmioty prowadzące sprzedaż przez Internet, 1 prowadzący działalność w zakresie obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

W roku 2021, mimo ograniczeń w funkcjonowaniu placówek nauczania i wychowania w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 skontrolowano 60% placówek stałych będących w ewidencji (w 2020 r. było to jedynie 25% placówek nauczania i wychowania).

W skontrolowanych placówkach stałych pracownicy pionu Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili w sumie 97 kontroli (prawie 100% więcej niż w roku 2020). Kontrole związane były z oceną stanu sanitarnego placówki, sprawdzeniem wykonania nakazów decyzji, pismem strony bądź wniesionymi interwencjami. Podczas większości z tych kontroli oceniano także funkcjonowanie placówek w warunkach pandemii, w tym realizację zasad/zaleceń/rekomendacji wskazanych w obowiązujących aktualnie dla danej grupy obiektów wytycznych MEiN, MZ i GIS lub wytycznych wyłącznie GIS opracowanych w związku z COVID-19. Kontrole przeprowadzano z uwzględnieniem reżimu sanitarnego.

Stan czystości i porządku skontrolowanych placówek nauczania i wychowania zlokalizowanych na terenie powiatu raciborskiego nie budził większych zastrzeżeń; drobne uchybienia były natychmiast eliminowane.

W placówkach m.in.: opracowano wewnętrzne regulaminy/procedury określające ich funkcjonowanie w czasie epidemii, wydzielono pomieszczenia/miejsca do odizolowania osoby z objawami infekcji, zapewniono środki do dezynfekcji rąk oraz czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń i sprzętów, zapewniono ciepłą bieżącą wodę i środki do higieny osobistej w pomieszczeniach sanitarnych, wyłączono tzw. poidelka.

W następstwie przeprowadzonych kontroli Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Raciborzu wydał jednak 7 decyzji (3 odnosiły się do szkół podstawowych, 2 - do zespołów szkół i 2 - do podmiotu działalności gospodarczej prowadzącego salę zabaw dla dzieci), w których nakazał usunięcie w określonym czasie stwierdzonych nieprawidłowości, a co za tym idzie zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków dzieciom i młodzieży (decyzje dotyczyły: stanu sanitarno-technicznego ścian i/lub sufitów i/lub podłóg pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych, stolarki drzwiowej, urządzeń na placu zabaw, ogrodzenia i nawierzchni terenu zewnętrznego, prowadzenia działalności gospodarczej pomimo obowiązujących zakazów w stanie epidemii). Nakazy 2 z 7 decyzji zostały zrealizowane jeszcze w roku 2021 (w 2021 r. odnotowano wykonanie także 7 decyzji z lat ubiegłych; w sumie, postępowanie administracyjne zakończono w 7 placówkach tj. 1 przedszkolu, 4 szkołach podstawowych, 1 placówce wychowania pozaszkolnego oraz 1 placówce podmiotu działalności gospodarczej prowadzącego salę zabaw dla dzieci).

Wydano również 3 decyzje zmieniające termin nałożonych na stronę obowiązków.

W sumie w 2021 r. wydano 11 decyzji merytorycznych

Podczas prowadzonego nadzoru sanitarnego nad placówkami nauczania i wychowania 8 gmin powiatu raciborskiego nie nałożono żadnego mandatu karnego.

Interwencje (5) wniesione w 2021 r. dotyczyły: niezapewnienia należytego bezpieczeństwa dzieciom podczas pobytu w przedszkolu, narażenia uczniów na uciążliwości wynikające z prowadzonych w budynku szkoły prac malarskich, nieprzestrzegania w placówce obostrzeń związanych z epidemią COVID-19, prowadzenia działalności gospodarczej pomimo obowiązujących zakazów w stanie epidemii. 4 z tych interwencji były uzasadnione.

Do zadań Sekcji Higieny Pracy PSSE w Raciborzu, zgodnie z art. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 14.03.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, należy sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Od początku wystąpienia stanu zagrożenia epidemicznego, a później stanu epidemii Sekcja Higieny Pracy wspierała pracodawców i pracowników w zapewnianiu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy – szczególnie w okresie, w którym nie wprowadzono jeszcze rozwiązań legislacyjnych związanych z wystąpieniem koronawirusa.

Pozakontrolne działania, w czasie trwania epidemii, koncentrowały się na udzielaniu pracodawcom porad i proponowaniu praktycznych rozwiązań mających na celu ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się koronawirusa wśród pracowników.

Działania pracowników HP polegały również na:

- rozpowszechnianiu wśród pracodawców informacji dot. zaleceń dla przedsiębiorców w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracujących w czasie epidemii Covid-19 (materiały opracowywane przez Ministerstwo Rozwoju we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym),

- rozpowszechnieniu informacji o stronach internetowych, na których można znaleźć informacje dot. zalecanych sposobów ochrony przed Covid – 19 dla poszczególnych branż – www.gov.pl; www.gis.gov.pl; www.ciop.pl,

- dystrybucji ulotek WSSE w Katowicach z informacjami o podstawowych zasadach bezpieczeństwa i higieny w związku z zagrożeniem związanym z koronawirusem.

Działalność oświatowo-zdrowotna i promocji zdrowia Samodzielnego Stanowiska Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, w 2019 roku była prowadzona zgodnie z zakresem zadań wynikających z Ustawy o Inspekcji Sanitarnej, do których należą m.in. inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny, racjonalnego żywienia oraz metod zapobiegania chorobom oraz pobudzanie aktywności społecznej do działań na rzecz własnego zdrowia. Podjęte działania realizowane były zgodnie z celami Narodowego Programu Zdrowia, kierunkami działań Światowej Organizacji Zdrowia, w oparciu o koncepcje zawarte w Karcie Ottawskiej i późniejszych dokumentach dotyczących promocji zdrowia oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego i Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W roku 2021 przeprowadzono 7 pogadank, podczas których promowano założenia kampanii społecznej „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” oraz „Szczepimy się” wśród dzieci i młodzieży przebywających na letnim wypoczynku w Raciborzu. Podczas spotkań przedstawiono korzyści wynikające ze szczepień ochronnych oraz ich znaczenie w profilaktyce chorób zakaźnych. W pogadankach wzięło udział 259 osób.

Informacje o szczepieniach przekazywano głównie za pośrednictwem lokalnych mediów, rozgłośni radiowej oraz strony Facebook.

Informacja Powiatowego Lekarza Weterynarii w Raciborzu

Podstawowym zadaniem Inspekcji Weterynaryjnej jest ochrona zdrowia ludzi i zwierząt.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Raciborzu w 2021 r. wykonywał ustawowe zadania zgodnie z opracowanymi planami pracy, pomimo niewielkiej obsady kadrowej, zwiększaniu ilości zadań oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

W roku sprawozdawczym w powiecie raciborskim nie stwierdzono ogniska choroby zakaźnej. Monitorowanie chorób zakaźnych zwalczanych z urzędu takich jak –gruźlica, enzootyczna białaczka, bruceloza, wścieklizna, choroba niebieskiego języka, pomór świń, BSE itd. zostało wykonane zgodnie z planem.

Na terenie powiatu raciborskiego prowadzono tak jak w roku poprzednim monitoring w zakresie afrykańskiego pomoru świń, polegający na pobieraniu prób od dzików padłych na terenie powiatu oraz przeprowadzono szkolenia rolników dotyczące tej bardzo groźnej choroby. Przy współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa monitorowano zwiększone upadki świń w gospodarstwach. Na terenie powiatu raciborskiego do chwili obecnej nie stwierdzono przypadków w/w choroby.

W roku 2021, tak jak w całym województwie śląskim, w powiecie raciborskim prowadzony był odstrzał sanitarny dzików na mocy rozporządzenia Wojewody Śląskiego, mający na celu redukcję populacji dzika, a w szczególności dorosłych samic dzika. Odstrzał sanitarny wykonywany był przez 6 kół łowieckich na 8 obwodach łowieckich znajdujących się w granicach administracyjnych powiatu raciborskiego, pod nadzorem i finansowaniem przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Raciborzu.

W ramach obu odstrzałów pozyskano łącznie 155 sztuk dzika, z czego 64 szt. stanowiły dorosłe lochy.

Ogromnego wysiłku i nakładu pracy wymaga prowadzenie księgowości w zakresie sprawozdawczości oraz planowania, szczególnie planowanie i sprawozdawczość w układzie zadaniowym.

W zakładach znajdujących się pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu raciborskiego w 2021 r. nie stwierdzono naruszeń, które mogłyby doprowadzić do zagrożenia zdrowia lub życia ludzi. Zakłady te cały czas poszukują nowych rynków zbytu co jest związane ze zwiększonymi obowiązkami pracowników inspektoratu (nowe wymogi, zwiększony nadzór, wypisywanie świadectw zdrowia na partie towaru).

Sprawując nadzór w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt organy Inspekcji Weterynaryjnej:

1) mają w szczególności prawo do bezpośredniego dostępu do danych zawartych w rejestrze prowadzonym przez Polski Związek Hodowców Koni, Polskie Towarzystwo Kuce Szetlandzkie w Imnie, Stowarzyszenie Hodowców i Użytkowników Kłusaków, Polski Związek Hodowców i Przyjaciół Wschodniopruskiego Konia Pochodzenia Trakeńskiego w Polsce oraz Polski Klub Wyścigów Konnych, dotyczących zwierząt z rodziny koniowatych, jak również do danych zawartych w rejestrze prowadzonym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dotyczącym zwierząt gospodarskich oznakowanych oraz do dokonywania korekt i uzupełnień w Centralnej Bazie Danych Systemu IRZ, a także do wprowadzania do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych informacji o statusie epizootycznym siedzib stad;

2) przeprowadzają kontrole na miejscu w siedzibie stada, w zakresie oznakowania i rejestracji zwierząt, w szczególności wypełniania obowiązku prowadzenia księgi rejestracji i wyposażenia bydła oraz koniowatych w paszporty;

3) wojewódzki lekarz weterynarii właściwy ze względu na siedzibę podmiotu prowadzącego rejestr koniowatych może przeprowadzać kontrole w miejscu prowadzenia działalności przez Polski Związek Hodowców Koni, Polskie Towarzystwo Kuce Szetlandzkie w Imnie, Stowarzyszenie Hodowców i Użytkowników Kłusaków, Polski Związek Hodowców i Przyjaciół Wschodniopruskiego Konia Pochodzenia Trakeńskiego w Polsce oraz Polski Klub Wyścigów Konnych w zakresie prowadzenia zgodnie z przepisami prawa rejestrów koniowatych.

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1082/2003 z dnia 23 czerwca 2003 r. ustanawiającym szczegółowe zasady w celu wykonania rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie minimalnego poziomu kontroli przeprowadzanych w ramach systemu identyfikacji i rejestracji bydła Inspekcja Weterynaryjna przeprowadza każdego roku kontrole 3% siedzib stad bydła w skali kraju.

Ważnym elementem działalności i realizacji przez Inspekcję Weterynaryjną zadań ustawowych jest prowadzony przez nią nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt.

Inspekcja Weterynaryjna na mocy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt pełni nadzór nad przestrzeganiem ww. przepisów w odniesieniu do wszystkich miejsc przebywania zwierząt. Regularnym kontrolom podlegają podmioty prowadzące działalność nadzorowaną w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt., natomiast pozostałe miejsca utrzymania zwierząt podlegają kontrolom doraźnym.

Inspekcja Weterynaryjna kontroluje gospodarstwa utrzymujące zwierzęta, sprawdzając przestrzeganie przepisów o ochronie zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw utrzymujących świnie, cielęta i kury nieśne.

W zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt w transporcie, Inspekcja Weterynaryjna prowadzi rejestry przewoźników oraz środków transportu zatwierdzonych do długotrwałego transportu, a także przeprowadza kontrole załadunku oraz rozładunku zwierząt, podczas transportu drogowego, w miejscach docelowych, w punktach skupu, miejscach wysyłki, punktach kontroli i punktach przeładunku. Kontrole muszą obejmować odpowiednią liczbę zwierząt transportowanych każdego roku.

W ramach badań laboratoryjnych realizowany był plan badań kontrolnych w kierunku pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt żywych, produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego, w paszach i w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt. Próby zostały wysłane i przebadane w ZHW w Katowicach lub PIWet PIB w Puławach.

Roczne wyniki monitoringu w 2021 roku to:

1. pobrano 60 prób w kierunku pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt żywych, produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego,
2. pobrano 9 prób w kierunku obecności radioizotopu (cez Cs-134, cez Cs-137) w zakładzie obróbki i przetwórstwa dziczyzny.

W ramach planu stwierdzono jedno przekroczenie dozwolonych poziomów badanych parametrów.

Podsumowanie

W roku 2021 na terenie powiatu raciborskiego doszło na obszarze powiatu raciborskiego do kilkunastu poważnych zdarzeń stwarzających zagrożenie. Zaliczyć do nich można opisane przez straż pożarną zdarzenia związane z wypadkami drogowymi, działaniami przeciwpowodziowymi zwłaszcza w Gminach Krzanowice oraz Krzyżanowice jak również innych zdarzeń angażujących duże siły ratowniczo-gaśnicze. W związku z sytuacją powodziową w miesiącu maju ub. roku odnotowano ponad 200 interwencji służb związanych z skutkami anomalii pogodowych. W zakresie dalszego zwalczania epidemii SARS-CoV-2 przekazywano środki ochrony indywidualnej mieszkańcom oraz instytucjom otrzymywane ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Prowadzono działania profilaktyczne oraz związane ze szczepieniami przeciwko COVID-19, uruchamiając Punkt szczepień powszechnych przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Raciborzu.

Większość działań w powyższych działaniach była podejmowana przede wszystkim przez straż pożarną zarówno zawodową jak i ochotniczą, służby komunalne, służby drogowe jak również urzędy gmin oraz Starowo Powiatowe wraz z jednostkami organizacyjnymi powiatu.

Kierownik Referatu Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego

Krzysztof Szydłowski

Przewodniczący Rady

Adam Wajda